

‘Het maatschappelijk belang, dat is voor ons de klant’

René De Witte
Journalist VFB

Gesprek met ceo **Chris Peeters** van transmissienetbeheerder Elia

Dik 450 dagen is het geleden dat Chris Peeters (49) als ceo aan het hoofd kwam van de hoogspanningsnetbeheerder Elia. Hij volgde er François Cornelis op die gedurende korte tijd het roer had overgenomen na het ontslag van Jacques Vandermeiren. De reden van zijn aanvaring met het bestuur was nooit echt duidelijk. Aan Peeters om de rust te doen terugkeren en een nieuwe toekomstvisie uit te bouwen. Eerst wou hij de strategie intern toelichten alvorens naar buiten te treden. Het is nu zo ver. Elia is een bijzonder bedrijf want het heeft – zoals dat heet – een gereguleerd monopolie voor alles wat hoog- en middenspanning betreft in het Belgische net (via Elia System Operator) en heeft ook een meerderheidsaandeel in 50 Hertz, een van de vier transmissienetbeheerders in Duitsland. Het gaat samen om de energievoorziening van dertig miljoen mensen. Er is ook het consulting filiaal Elia Grid International. Elia is ook betrokken bij

“De politieke backing van bestuurders helpt bij het realiseren van de grote infrastructuurprojecten.”

buitenlandse projecten zoals de aanleg van Google Cable, een onderzeese kabel aan de Amerikaanse oostkust voor de aansluiting van offshore windparken. ‘Dat project ligt tot aan de Amerikaanse presidentsverkiezingen stil,’ vertelt Chris Peeters later tijdens het gesprek. Met Hillary Clinton zou het project meer kans maken, gelet op haar belangstelling voor dergelijke projecten en voor hernieuwbare energie in het algemeen. In de toekomstvisie van Elia staat groen centraal. Hoe goedkoper hernieuwbare energie zal worden, hoe meer het de basis zal zijn van onze energievoorziening.

Publieke aandeelhouders

VFB Elia wordt gecontroleerd door de Belgische gemeenten die via Publi-T 45 procent van de aandelen bezitten. Wat men soms hoort: het eigenbelang primeert, de gemeenten klampen zich vast aan het royale dividendbeleid (70 tot 80 procent van de winst) waardoor er te weinig overblijft om voluit te investeren in de internationale expansie van Elia. Er is een probleem van politisering in de raad van bestuur. Wat zegt u daarop?

Chris Peeters Die politisering zie ik eigenlijk niet. Ik heb nooit het gevoel gehad dat onze bestuurders politieke benoe-

mingen zijn. We hebben bovendien voor de helft onafhankelijke bestuurders. Publieke investeerders zoeken bedrijven met dividendaandelen die een licht stijgend karakter hebben en geen grote fluctuaties kennen. Ze moeten kunnen rekening houden met een financiële planning. Vanuit ons gereguleerd monopolie dienen wij het maatschappelijk belang. De proximitéit van onze bestuurders is daarin heel belangrijk. Hun politieke backing helpt bij het realiseren van de grote infrastructuurprojecten.

VFB Is het – zoals bijna het geval was met Eandis – denkbaar dat een Chinees staatsbedrijf zijn intrede zou (willen) doen in Elia en we eenzelfde commotie meemaken?

Chris Peeters Je kunt ons niet vergelijken met Eandis. Wij zijn beursgenoteerd en hebben referentieaandeelhouders zoals Publi-T en Fernand Huts die onze plannen ondersteunen en zorgen voor een stevige verankering. De rest zit, behalve bij het publiek, bij langetermijninvesteerders die sterk aanwezig zijn in infrastructuur en zoeken naar rendementsaandelen die licht blijven groeien. Voor de kleine belegger wil Elia een ‘goede huisvader’-aandeel zijn.

Energiebeleid

VFB Zorgt het feit dat het energiebeleid deels federaal is en deels gewestelijk niet voor bijkomende moeilijkheden om tot een coherente energievisie te komen? De regio's zijn vooral bevoegd voor groene stroom en energiebesparing en kunnen totaal verschillende klemtonen leggen. Zo lazen wij dat een Waals decreet bepaalt dat Elia daar de groenestroomcertificaten moet opkopen. Zo worden de financieringskosten ook op Vlaanderen afgewend. De Waalse opkoopverplichting zou tegen 2024 voor een deficit zorgen van 600 miljoen euro.

Chris Peeters Dat klopt niet. We werken via een heffing, een service die enkel van toepassing is op het Waalse gewest. Er is zeker geen kruissubsidiëring met de andere gewesten.

VFB Maar zorgt de versnippering van het energiebeleid over de gewesten geen probleem om tot eenduidigheid te komen?

Chris Peeters Hoogspanning is iets op het federale niveau, laagspanning speelt zich af op het lokale niveau. Dat functioneert vrij goed, maar verwacht wordt dat het versnipperde beleid op een aantal vlakken kan uiteen lopen. Daar moet

je als organisatie rekening mee houden. De regelgeving die het meeste impact heeft op onze activiteiten blijft federaal, maar ons transportnet op middensegment valt dan weer onder regionaal toezicht. Alle netten in ons land staan voor grote uitdagingen. Er komt een grote re-design door de integratie van hernieuwbare energie, meer decentrale productie en een verdere Europese integratie.

VFB Volgens sommigen – zoals de Gentse burgemeester Daniël Termont – zou het wijs zijn om Elia te fuseren met Fluxys. De complementariteit tussen gas en elektriciteit neemt almaar toe, denk meer aan de flexibele gascentrales om tekorten in wind- en zonnestroom op te vangen. Wat denkt u?

“Er komt een grote re-design door de integratie van hernieuwbare energie, meer decentrale productie en een verdere Europese integratie.”

Chris Peeters De complementariteit heeft te maken met de gascentrales die in een hernieuwbare wereld een belangrijke rol zullen spelen door de toenemende nood aan flexibiliteit. Fluxys heeft een goed uitgebouwd netwerk waar wij kunnen op terugvallen als we tekorten vrezen in de stroomvoorziening. Er is een zekere logica om zaken samen te bekijken, maar operationeel zijn er echter heel weinig synergieën. Ons metier is anders.

De uitdagingen zijn verschillend. Strategisch kunnen we uiteraard samen zaken bekijken. We plegen trouwens nu al heel wat overleg. Je zou kunnen denken aan een groot gemeenschappelijk energiebedrijf, aan een

holding om bijvoorbeeld de cash te optimaliseren. Maar je zult in dergelijke structuur meteen twee aparte poten hebben en heel veel energie moeten steken in operationele synergieën terwijl die er niet zijn. Ander-

© Lieven Van Assche / Image Desk

“Er is een zekere logica om zaken samen te bekijken met Fluxys, maar operationeel zijn er echter heel weinig synergieën.”

zijds: alles wat we samen kunnen doen, doen we vandaag al samen, hoor.

Kerncentrales langer open?

VFB Volgens de wet moeten alle kerncentrales dicht tussen 2023 en 2025. Maar het is nog altijd

Wie is Chris Peeters

Chris Peeters (49) werd geboren in Zonhoven en studeerde voor burgerlijk ingenieur aan de KU Leuven. Hij begon als onafhankelijk bouwingenieur en stichtte dan het bouwmaterialenbedrijf Altro Steel. In 1996 werd hij sales & technical manager bij Hoogovens Aluminium. Na twee jaar trok hij voor een periode van veertien jaar naar McKinsey waar hij zich als partner specialiseerde in de energiesector. In 2012 werd hij directeur Business Consulting bij Schlumberger, een Amerikaanse gigant actief in de olie-industrie. Hij leidde er de business consulting in Europa, Rusland, Afrika en het Midden-Oosten. Toen Elia hem op 6 juli 2015 aan boord hees, trokken ze dus een zwaargewicht aan.

wachten op een energiepact dat de grote lijnen uitzet en bepaalde technologieën eventueel uitsluit en andere stimuleert. Zo lang kan men niet beginnen met de voorbereidingen van grote infrastructuurwerken.

Chris Peeters De politiek heeft ons beloofd tegen volgende zomer klaar te zijn met een energiepact. Men werkt eraan en het is dus niet dat er niets gebeurt. Het is aan de politiek om duidelijke keuzes te maken. Naar welke markt willen gaan? Willen wij afhankelijk zijn van invoer, of willen we eerder uitvoeren? Als Europa helemaal geïntegreerd is, kunnen wij een belangrijk flexibilitateitspunt worden in de markt. Of plooiën we ons op onszelf terug? De vraag is hoe sterk wij als land onafhankelijk willen zijn. Vergeet ook niet dat een grote onafhankelijkheid veel geld kost. Een andere vraag is welke energiemix we willen nastreven. Met wat en hoe zal je het verdwijnen van kernenergie opvangen? Wat is de rol van flexibiliteit uit vraag-beheer?

VFB Komt men rond tegen de zomer?

Chris Peeters Het is niet uitgesloten. Een scenario bouwen is niet het probleem, maar wel het vinden van een politieke consensus. Daar zit de uitdaging.

VFB Als het energiepact er niet tijdig is, moeten een paar kerncentrales van Engie Electrabel langer open blijven dan gepland, waarschuwde u.

Chris Peeters Zonder duidelijkheid wordt het inderdaad moeilijker om een plan uit te werken waarbij belangrijke infrastructuurle werken nodig zijn. Het vergunningstraject en de uitvoeringen vragen de nodige tijd. Er moeten duidelijke krijtlijnen komen vanuit de politiek.

De maatschappij als klant

VFB Elia moet de infrastructuur van de toekomst bouwen en zorgen voor de transitie naar een duurzaam energiesysteem. U voegde er twee elementen aan toe: veiligheid en het belang van de maatschappij. Met dat laatste bedoelde u dat het licht nooit uitgaat.

Chris Peeters Ik ga daar nog verder in. We werken in een gereguleerd monopolie waarbij Elia het recht van de maatschappij krijgt om te werken in een niet-commerciële context. Vanuit die logica denken we na op lange termijn over welke infrastructuur de maatschappij nodig heeft en hoe wij hiervoor op

een faire wijze kunnen vergoed worden.

VFB U ziet een rol weggelegd voor kleine spelers. Wat moeten we ons daarbij voorstellen? Denkt u dan aan een grotere rol voor aggregatoren? We hebben een afschakelmarkt van 1.000 MW. Verspreid over het land zijn er noodgeneratoren met een totale capaciteit van 1200 MW.

Chris Peeters Energie en flexibiliteit zijn een marktgebeuren. Wij bieden de infrastructuur en het systeem aan dat toegang geeft aan alle spelers en iedereen op gelijke voet behandelt. Als de context verandert en er nieuwe spelers opdagen, laten wij het systeem mee evolueren.

“Er moeten duidelijke krijtlijnen komen vanuit de politiek.”

Energie-onafhankelijk

VFB De energiesector staat voor belangrijke veranderingen. Er is de ruk naar hernieuwbaar, het feit dat het systeem almaar decentraler wordt en er is de Europese integratie. Dan kunnen we het trilemma oplossen: voldoende voor iedereen, tegen een goede prijs en duurzaam. Dan wordt Europa op een dag onafhankelijk van de rest van de wereld. Tegen wanneer?

Chris Peeters Er zal over enkele jaren al veel veranderen. Hernieuwbare energie komt op een break-even niveau met gascentrales. Hernieuwbaar is nu nog afhankelijk van subsidies, maar wordt zeer belangrijk door de almaar lagere kostprijs waardoor subsidies overbodig worden. Dat biedt een mooi perspectief. Over twee generaties kan Europa energieonafhankelijk zijn en houden we de investeringen en tewerkstelling hier.

“Overal staan we in de spits, zijn we innovatief. Het maakt van Elia een hele mooie groep.”

VFB Kunt u wat preciezer zijn?

Chris Peeters Voor eind deze eeuw in elk geval. Ik denk aan veertig tot zestig jaar. Hoewel. Veertig zou wat snel zijn.

VFB Een stroomnet met groene energie als belangrijkste motor is niet haalbaar tegen 2025. Akkoord?

Chris Peeters De target voor 2020 is 13 procent. Wij kijken op termijn naar 80 procent.

Ons Duitse filiaal 50Hertz heeft nu bijna 50 procent hernieuwbare energieproductie in zijn controlezone, wat een wereldrecord is. We gaan als groep heel ver in offshore, in het managen van variabiliteit. We staan heel ver op het vlak van interconnectiviteit en het aanbieden van systeemproducten zonder dat de consument dat merkt. Overal staan we in de spits, zijn we innovatief. Het maakt van Elia een hele mooie groep.

Investeringsen

VFB Hoe zit het met de investeringen? We lazzen dat de komende vijf jaren 5 miljard euro wordt geïnvesteerd in België en Duitsland. Op de algemene vergadering sprak u over 5,7 miljard euro. De komende tien jaar gaat het om 9 miljard euro. Kunt u het nog eens samenvatten?

Chris Peeters Het gaat om 5,7 miljard euro, met zelfs een trend naar boven toe. Over tien jaar gaat het inderdaad om 9 miljard.

VFB Overnames zijn daar allicht niet bij. De overnameprijzen zijn erg hoog vandaag. Uw voorzitter zei: "We gaan actief wachten in plaats van actief te jagen." Wat moeten we ons inbeelden bij 'actief wachten'?

"Het resultaat zal dit jaar in Duitsland wat onder druk komen te staan als gevolg van de piek in de onderhoudswerken."

Chris Peeters Als er een opportuniteit is, zullen we er naar kijken. Maar we zetten geen groot team in om te zoeken naar deals die er niet zijn. De bedrijven die te koop staan, worden bijzonder hoog geprijsd en wij kunnen dat met ons industrieel perspectief niet verantwoorden.

VFB Elia Grid International is betrokken bij de bouw van Google Cable aan de Amerikaanse oostkust. Dat project staat voorlopig on hold.

Hoe belangrijk wordt de consulting afdeling?

Chris Peeters Die zal de komende jaren groeien met 8 tot 12 procent. Er is meer vraag uit het Midden-Oosten, Azië en de Balkan. De afdeling groeit, maar het impact op de profitline blijft beperkt. Elia Grid International is vooral belangrijk om talent te ontwikkelen.

VFB Als steeds meer mensen hun eigen zonnepanelen hebben, wordt de rol van Elia kleiner.

Chris Peeters Neen. Onze rol wordt net groter. Kijk, de zon schijnt bij u op hetzelfde moment als bij uw buur. Of ze schijnt op hetzelfde moment niet. Onze rol in het verzekeren van een constante bevoorrading wordt dus net nog groter.

Resultaten

VFB Bijzonder voor de beleggers. De nettowinst is totaal niet afhankelijk van de conjunctuur, wel van de winst die de netbeheerder van de toezichthouder mag boeken en die hangt onder meer af van de investeringen die Elia doet. Dat geldt zeker voor Duitsland waar het stroomnet snel moet worden aangepast aan de 'Energiewende'. Dat betekent investeren in nieuwe stroomkabels en dus meer winst voor de beheerder.

Chris Peeters Ja maar, investeren vergt kapitaal, hé. En dat kost ook geld. Het reguliere kader wordt in België om de vier jaar bepaald en is hier net vernieuwd. In Duitsland is het om de vijf jaar en wordt het in 2019 herzien.

VFB Over de resultaten voor 2016 zei u eerder dat het onduidelijk is of ze het niveau van 2015 zullen evenaren. Is er nu, in oktober, al een beter zicht? In de eerste jaarhelft gingen ze lager.

Chris Peeters Ik blijf staan achter dezelfde stelling. Veel van de resultaten hebben met Duitsland te maken en met het in dienst nemen van zeer grote investeringen. Dat kan al in december dit jaar of januari volgend jaar en kan dus de jaarresultaten beïnvloeden. Het resultaat zal dit jaar in Duitsland wat onder druk komen te staan als gevolg van de piek in de onderhoudswerken na de belangrijke investeringen van de afgelopen jaren.

INTERVIEW 18 OKTOBER 2016

In een notendop

Resultaten 2015

Omzet: 851 miljoen euro
 Nettowinst: 211 miljoen euro
 2016 eerste jaarhelft
 Opbrengsten: 405,1 miljoen euro (392,7)
 Nettowinst: 86,5 miljoen euro (94,0)

Werknemers

2.000 waarvan 1.200 in België

Filialen

Elia System Operator (net in België)
 50Hertz (net in het oosten van Duitsland)
 Elia Grid International (consulting)

Grote aandeelhouders

Publi-T (gemeenten, 45%)
 Katoen Natie (5,2%)